

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 88.

Tiende Session.

28de Møde.

Onsdagen den 10de Novbr. Kl. 1.

(Fortsat.)

Fischer: Der forekommer mig at være en besynderlig Modsigelse mellem det foreliggende Lovforslag og den Tankegang, vi i det Hele taget maae føle os kaldede til at gjøre gjældende siden 1848. Tager man Forholdet til Staten, saa maa jo den almindelige Valgret være grundet paa den Dørbetvilling, at Borgerne ere kyndige til og besidde den fornødne Modenhed til at have en begrundet Dom i Statens endogsaa vigtigste Anliggender. Seer man hen til Communen, da gaae Bestræbelserne ud paa at stille den hen som selvstændig under Statens Tilsyn, men altid som selvstændig, og der maa man dog forudsætte, at Communens Medlemmer besidde den fornødne Modenhed til at dømme om, hvad der er Communen tjenligt eller ikke-tjenligt. Seer man hen til de personlige Rettigheder, da gaae jo vore Bestræbelser ud paa at sikre den personlige Frihed under det almindelige Ansvar for Loven. Men see vi nu hen til det foreliggende Forslag, saa skal det netop gaae ud paa at stille Individet hen i et givet Tilfælde som umyndigt. Indenrigsministeren skal beskikkes til at være Formynden for den Eiendomsbesidder, som skal have Laan i sin Eiendom og ikke kan faae det til 4 pCt. Man pleier ellers at nære en vis Mistro til den Afgjørelse, der lægges i Regjerings Haand; men her tvivler man om, at den, der paa det Allerstærkste er Part i Sagen, fordi han skal have Laan, er istand til at dømme om, hvorvidt det er ham selv tjenligt,

fordi han skal give den høiere Rente, der betinges, for at han kan faae Laanet, og det skal derfor lægges over til Indenrigsministeren at afgjøre det. De praktiske Vanskeligheder, som dermed ere forbundne, har den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (E. C. Larsen) allerede belyst, og jeg skal henholde mig til, hvad den ærede Taler i den Anledning allerede har udtalt. Et Moment, som jeg troer endnu ikke er fremhævet, skal jeg tillade mig at omtale, nemlig at Lovforslaget vil sikre den, der har et flet Pant, at faae det Laan, der maa nægtes den, der har et godt Pant. Indenrigsministeren skal nemlig ikke kunne give Bevilling til at svare høiere Rente, uden at den Sikkerhed, der bydes, er ringere end den, der fordrer for Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler. Naar altsaa en Mand kommer til Indenrigsministeren og siger til ham: Hjælp mig ved at give mig denne Tilladelse til at give en høiere Rente; en Prioritet er mig opsagt, og jeg kan faae en ny, naar jeg faaer Tilladelse til at svare 5 pCt. i Rente; saa maa Ministeren sige til ham: Nei, min Ven, Dit Pant er altfor godt til, at jeg kan hjælpe Dig paa den Maade. Havde Du et ringere Pant, havde Du en flettere Eiendom, saa kunde jeg hjælpe Dig; men nu er der ingen Frelse, Dit Pant er altfor godt. Den ærede sidste Taler bemærkede, at der skete Opstigelser af mange Capitaler pro forma; det troer jeg er det eneste Forsvar, som er fremkommet i denne Retning. Som Besvarelse af det Spørgsmaal, hvorfra man vil skaffe Penge, anfører nemlig den ærede Rigsdagsmand: Opstigelserne ere ikke alvorligt meente. Men hvoraf veed den ærede Rigsdagsmand det? Hvoraf veed han, at Opstigel-